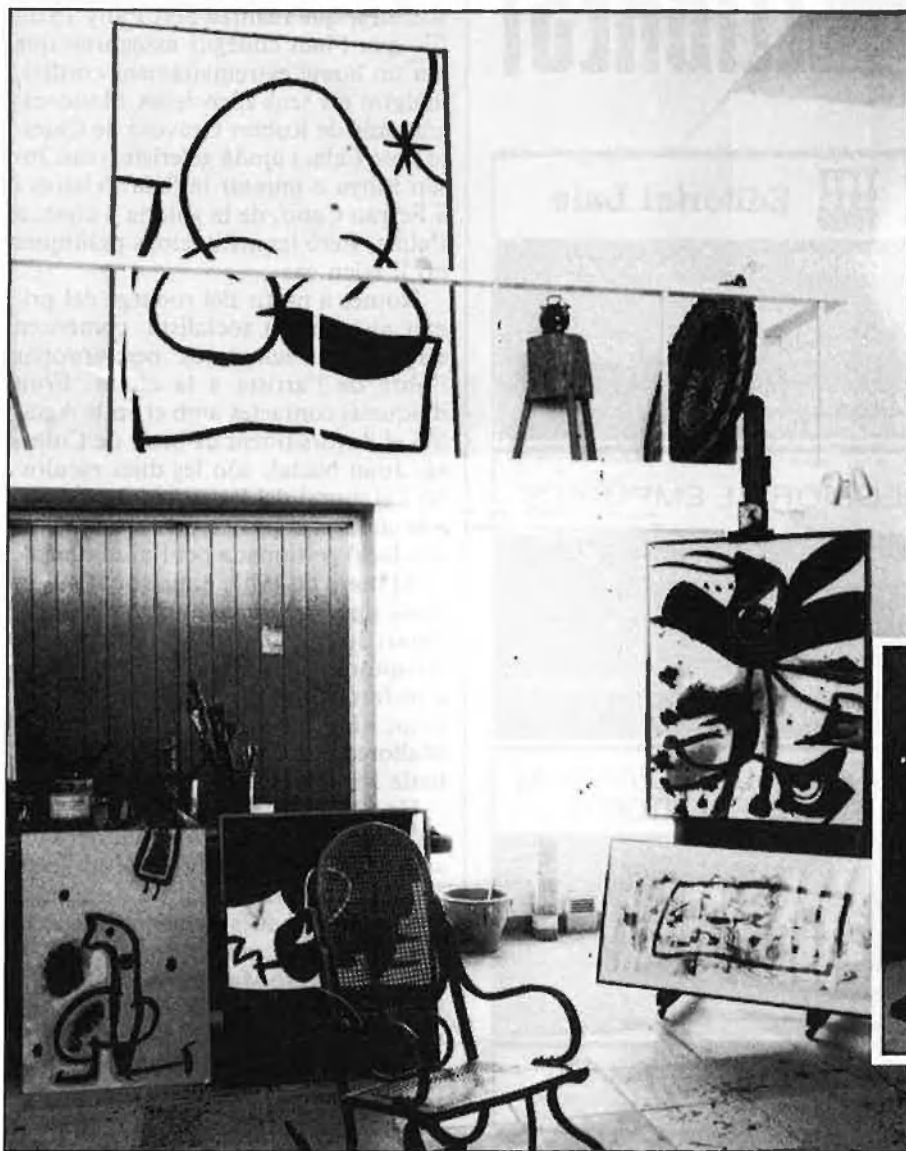


TRES PUNTES PER A LA DARRERA CONSTEL·LACIÓ MIRONIANA

Fundar Miró a Mallorca



Amb 500 milions obtinguts amb una subhasta d'obra variada del mateix autor, la Fundació Miró ha començat a fer les primeres passes. Aviat començaran les obres on situar-la. Continuarà un fons important de l'artista. Tot el projecte, ben ambiciós, és equiparable a les fundacions Miró de Barcelona i França.

Francesca Sastre

Miró havia declarat, sempre que se li demanava, que faria alguna cosa per Mallorca. Sobretot, per la ciutat on treballà els darrers vint-i-vuit








Dalt, fons de la Fundació. Baix, Daniel Miró, net de Joan Miró, i Nicolau Lianeras, regidor de Cultura.



Sardor



NOVETATS en LLIBRES

<p>edicions 62 sa</p> <p>CAFÈ, COPA I PURO</p> <p>Josep M. de Sagarra El Cangur, 103. 240 pàgines</p> <p>Uns textos de gran qualitat literària, plens d'amenitat i de gràcia.</p>	<p> Editorial Laia</p> <p>EL COIXINET</p> <p>Vicent Andrés Estellés 96 pàgines. Col·lecció El Mirall i el temps.</p> <p>La primera novel·la pornogràfica d'un «Premi d'Honor de les Lletres Catalanes».</p>
<p>Edicions  BROMERA</p> <p>BLANDÍN DE CORNUALLA</p> <p>Anònim A cura de Jordi Tinena</p> <p>La primera versió prosificada i modernitzada d'aquesta novel·la catalana de cavalleria. Una lectura plaent i amena. Un món real i fabulós alhora.</p>	<p>EDITORIAL EMPURIES</p> <p>MATEU, EL FILL D'EN MARC</p> <p>Manuel Joan Arinyó Tros de Paper, núm. 24</p> <p>Alegria de viure, innocència i perversió: una novel·la èrica i excel·lent.</p>
<p> GREGAL LLIBRES consorci d'editors valencians s.a.</p> <p>LLINDAR 1</p> <p>Castellanoparlants Ricard Calatayud, Rosa Sanz, Francesc Ruiz. Il·lustracions: Francesc Santana.</p>	<p> LA GALERA, S. A., EDITORIAL</p> <p>CRONOS</p> <p>Novel·les del segle XX per a la butxaca de la gent jove. Volums d'11 x 18 cm. enquadernació rústica plastificada. 16 títols publicats.</p>
<p> EDITORIAL TRES I QUATRE</p> <p>PUNT DE MIRA</p> <p>Joan F. Mira La Unitat, 118.</p> <p>Un punt de mira propi sobre les coses que passen, que, de segur, agradarà als seguidors, actuals i futurs, d'aquest autor implacablement crític.</p>	<p> curial</p> <p>RANDA 21</p> <p>Cultura i Història a Menorca Dirigida per Josep Massot i Muntaner</p> <p>14 articles imprescindibles per al coneixement de la realitat menorquina.</p>
<p> ENCICLOPÈDIA CATALANA</p> <p>DICCIONARI JURÍDIC CATALÀ</p> <p>Un volum de 14 x 21. 480 pàgines</p> <p>De venda a llibreries. «Els diccionaris de l'Enciclopèdia».</p>	<p>LES EDICIONS DEL BULLENT</p> <p>EL COLLAR MARAGDÍ DEL REI HUSSEIN</p> <p>Vicent Escrivà 2a. edició</p> <p>Un petit recull de narracions que són un homenatge als sarraïns que habitaren la nostra terra.</p>

anys de la seva vida: Palma. Però foren els amics, com Josep Lluís Sert, els que li van aconsellar que ho deixàs ben escrit davant notari.

Joan Miró era reconegut arreu del món, sobretot a partir de les exposicions de París, l'any 1968. Fins els últims anys treballava i passava la major part del temps a l'estudi de Son Abrines, que realitzà Sert l'any 1956. Els que l'han conegut asseguren que era un home extremadament cordial, malgrat els seus silencis. A Mallorca, era amic de Robert Graves i de Camilo José Cela, i ajudà galeristes com Josep Pinya a muntar la Sala Pelaires i a Ferran Cano, de la galeria 4 Gats, a Palma. Però les institucions polítiques no li feien cas.

Només a partir del rodatge del primer ajuntament socialista comencen els primers temptejos per apropar l'obra de l'artista a la ciutat. Fruit d'aquests contactes amb el batle Aguiló i el llavors tinent de batle de Cultura, Joan Nadal, són les dues escultures i el mural del Parc del Mar donats a la ciutat, i el projecte de muntar una fundació gestionada per l'ajuntament.

Al març de 1981, el pintor i la seva dona signaven un document davant el notari Joan Nadal i Pont. Mitjançant escriptura cedien part del seu patrimoni a la futura fundació que duria el seu nom, «Fundació Pilar i Joan Miró a Mallorca», i que seria presidida pel batle socialista Ramon Aguiló.

Un 25 de desembre de 1983, Miró, a l'edat de 90 anys, moria a la seva casa de Son Abrines i deixava un llegat històric i artístic difícil de sospesar.

Els quadres més cotitzats passaven necessàriament pels dos marxants de l'artista: Pierre Matisse, fill del pintor Henri Matisse, que representa Miró a Estats Units i Japó, i Francesc Ferreres, de les galeries Maeght a Europa. Però a Mallorca quedava encara un patrimoni important. Pilar Juncosa pagà amb obra els drets de successió a l'estat. I aquest fet suscità, davant la sorpresa dels membres de la fundació, una polèmica verbal per part del govern balear, que demanà a l'estat que retornés els quadres que ara s'exhibeixen al Museu d'El Prado.

L'afer dels responsables de cultura del govern balear quedà en mera pretensió. La Fundació, en la qual no participen ni el Consell Insular de Mallorca, ni la Conselleria de Cultura, mai no va considerar aquesta possibilitat. «Miró és universal i està bé que el puguem veure a Madrid, París i Nova York. Una altra cosa seria, per exemple, que se'n duguessin la biblioteca del pare Munar cap a Madrid...», comentava

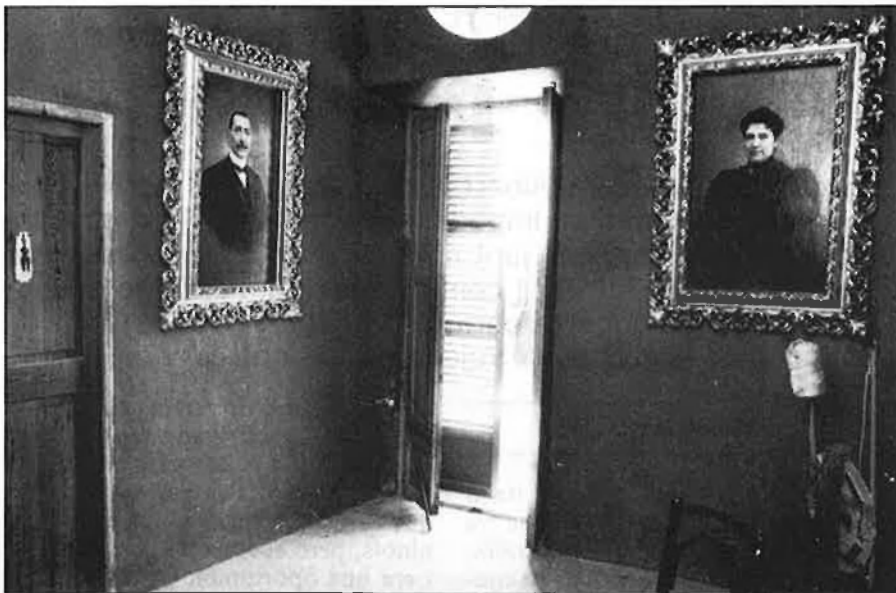
un familiar, un poc cansat de la història.

L'ajuntament, per la seva banda, destinava 15 milions de pessetes a la fundació i no acabava de decidir on ubicar-la. El projecte semblava paralitzat. Finalment, al desembre passat, Pilar Juncosa decidí subhastar, aconsellada pel seu germà Lluís, una sèrie de quadres de Miró que no formaven part de la Fundació. Una col·lecció de *gouaches* també de Miró cap a l'estat serviren per a pagar els drets d'exportació.

De la subhasta de Sotheby's, a Londres, s'aconseguien 500 milions de pessetes, que formen ara el fons social de la fundació. Sotheby's, que normalment es queda amb un 12 per cent de la compra i un 6 per cent de la venda, destinà els 30 milions de benefici, que li havien suposat la venda, en forma de beques per a estudiants d'art.

Per la seva banda, l'Ajuntament decidí doblar el seu pressupost a trenta milions, i segurament l'ampliarà a 50 milions, un 10 per cent del total.

De moment, la Fundació Pilar i Joan Miró es regeix per un patronat semipúblic, format per l'ajuntament i els familiars i amics dels donants. De les trenta persones que hi prenen part, vint són triades per la família i deu per l'ajuntament. El batle n'és el president, encara que delega les seves funcions en el tinent de batle de Cultura, Nicolau Llaneras. Entre els nomenats per la família hi ha els néts de Miró, David i Emili; el director de la fundació, Miquel Servera, galerista; Lluís Juncosa, metge i germà petit de la vídua del pintor; el ceramista Lluís Castaldo; el galerista Ferran Cano; l'escriptor Camilo José Cela; el crític d'art Jacques Dupin; el director de la galeria Maeght, Viladar; Pere Serra, editor de *Baleares*



Una habitació de Son Abrines. Baix, obres del fons de la Fundació.

i *Ultima Hora...* El patronat es reunirà una vegada a l'any, però s'ha format una comissió de govern amb nou membres, quatre de l'ajuntament i cinc dels donants, per tal d'agilitar el projecte.

A més del capital social, uns 500 milions, la fundació compta amb els estudis de Miró: Son Abrines i la casa de Son Boter, dins la mateixa finca. Segons l'inventari elaborat un any després de la mort del pintor, resten a la fundació un conjunt de 110 teles inacabades i sense signar, 40 obres sobre paper, 31 dibuixos sobre suports de cartró i paper, els *graffitis* restaurats a Son Boter, que servien com a esborrany per a les escultures, i 248 exemplars d'obra gràfica.

Part d'aquest material va ser exhibit abans de les eleccions municipals, al juny, dins el recinte del Palau Solle-ric. La retrospectiva inèdita duia per tí-

tol «De Son Abrines a Son Boter», i oferia per primera vegada al públic l'obra inacabada del pintor durant 1950 a 1980 a Mallorca. «La gent pensava que Miró no havia deixat res a Mallorca, que tot havia sortit a fora. Però a l'exposició es demostra que el llegat és molt important, encara que a Palma ha passat molt poca gent per l'exposició», comentava Lluís Juncosa, membre de la Fundació, arran de les especulacions dels darrers quatre anys.

Actualment a Son Abrines hi ha encara els records intactes que Miró guardava a les vitrines, i la col·lecció de pinzells japonesos, i la sala de Son Boter, on es tancava per pensar rodejat dels quadres dels seus avantpassats, i les premses de litografiar, que ara han passat a la fundació. Però la voluntat de Miró era de crear un centre dinàmic, que no fos museístic, i que servís per estimular l'art i la investigació, tal com diuen els estatuts de l'entitat. «Miró no parlava mai de la seva obra en el futur, pensava en la dels altres, en la necessitat de conèixer l'art contemporani», assegura Lluís Juncosa, que el va tractar com a amic i metge.

Amb els 500 milions obtinguts a la subhasta de Sotheby's, començaran les obres del nou edifici que ha dissenyat l'arquitecte Rafa Moneo i que s'instal·larà en la mateixa finca de Son Abrines, al costat del taller, i que podrà ser utilitzat pels ciutadans d'ací a dos anys, quan finalitzin les obres que comencen aquest octubre. Les passes són lentes, però el projecte és ambiciós, equiparable a les fundacions Miró de Barcelona i França. Tres puntes per a la darrera constel·lació miro-niana. □

